

GENERALIZĂRI PRIVIND RAPORTAREA FISCALĂ ÎN ORGANIZAȚIILE NECOMERCIALE

GENERALIZATIONS REGARDING THE FISCAL REPORTING IN THE NON- COMMERCIAL ORGANISATIONS

CZU: 336.225.674:334.012.46(478)

DOI: 10.5281/zenodo.7059877

CAUȘ Lidia

ASEM, Chișinău, Moldova

Email: caus.lidia.ion@ase.md

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3203-3221>

Abstract. In the Republic of Moldova, the tax system of non-profit organizations is not separate from that of agents engaged in entrepreneurial activity, which leads to misinterpretations and many unresolved issues. The tax regime of non-profit organizations is deficient and does not meet their needs. Accurate financial statements can be obtained by correctly calculating and reporting taxes and fees. International practice with specific tax systems for non-profit organizations is welcome to use in our country. The tax issues of non-profit organizations refer to the calculation and declaration of income tax, value added tax, as well as tax obligations calculated as a result of concluding service contracts with residents and non-residents of the Republic of Moldova.

Cuvinte cheie: organizație necomercială, sistem de impozitare, rapoarte fiscale, mijloace cu destinație specială, impozit pe venit, taxa pe valoarea adăugată.

Keywords: non-commercial organization, tax system, tax reports, special purpose resources, income tax, value added tax.

Introducere

În Republica Moldova nu există un sistem de impozitare pentru organizațiile necomerciale distinct de cel al entităților economice. Regimul fiscal al organizațiilor necomerciale este deficitar și nu corespunde necesităților acestora. Dar calcularea și raportarea corectă a impozitelor și taxelor conduce la reflectarea unei situații financiare veridice și fără denaturări. În rezultat apar numeroase probleme, care până la momentul actual rămân fără soluții sau explicații. Ca exemplu se poate utiliza practica internațională cu adaptarea la condițiile naționale, unde există sisteme de impozitare specifice pentru organizații necomerciale. Actualmente, principalele probleme fiscale ale organizațiilor necomerciale se referă la modul de calculare și declarare a impozitului de venit, taxei pe valoarea adăugată (TVA), precum și a obligațiilor fiscale calculate în rezultatul încheierii contractelor de prestare a serviciilor cu rezidenții și nerezidenții Republicii Moldova.

Probleme și soluții

Perfecționarea sistemului contabil și fiscal al Republicii Moldova ar putea fi posibil prin preluarea practicilor internaționale privind modul de contabilizare a operațiunilor din cadrul organizațiilor necomerciale și raportarea fiscală a acestora. Pentru determinarea unor aspecte care ar conduce la îmbunătățirea sistemului contabil și fiscal pentru organizațiile necomerciale s-a recurs la studierea actelor normative existente la momentul actual în Republica Moldova.

Potrivit prevederilor Legii contabilității și raportării financiare și Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale, acestea au obligațiunea ținerii și organizării contabilității și prezentării situațiilor financiare, fiscale și statistice cu aplicarea sistemului contabil în partidă dublă. La momentul actual, în practica națională nu există standard național de raportare financiară specific pentru organizațiile necomerciale, care ar evidenția particularitățile privind contabilitatea operațiunilor specifice din cadrul acestora, pentru a sprijini comunitatea de contabili, a finanțatorilor și utilizatorilor de informații cu reglementări potrivite activității specifice.

În reglementările din Republica Moldova la momentul actual nu este prevăzut un sistem simplificat de raportare financiară și fiscală pentru organizațiile necomerciale. Ar fi o facilitate considerabilă pentru respectivele întreprinderi care desfășoară doar misiuni speciale să prezinte rapoarte întocmite

întru-un mod simplificat. În Republica Moldova se remarcă clasificarea entităților în: micro, mică, mijlocie și mare. Conform Legii contabilității și raportării financiare, entitățile micro prezintă situații financiare prescurtate, entitățile mici - situații financiare simplificate, iar cele mijlocii și mari - situații complete. Aceste mențiuni nu influențează sectorul necomercial. Ar fi recomandabil aplicarea raportării financiare și fiscale simplificate și în cazul organizațiilor necomerciale care efectuează doar misiuni speciale.

Organizațiile necomerciale prezintă către instituțiile de stat o multitudine de rapoarte fiscale: declarația cu privire la impozitul pe venit pentru organizațiile necomerciale, darea de seamă privind activitatea desfășurată de nerezidenți în Republica Moldova și veniturile obținute de către aceștia, nota de informare privind salariul și alte plăți efectuate de către angajator în folosul angajaților, precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți, darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, informația privind stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de muncă, calculul impozitului pe bunurile imobiliare, darea de seamă privind taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova etc.

Studierea actelor normative existente la momentul actual în Republica Moldova a determinat că modul de calculare și declarare a impozitului de venit organizațiilor necomerciale nu este clar determinat, care conduce la interpretarea diferită a acestor aspecte. Organizațiile necomerciale sunt scutite de plata impozitului pe venit în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova. Dacă aceste organizații utilizează mijloacele cu destinație specială conform condițiilor proiectelor derulate și conform statutului entității, atunci acestea pot beneficia de facilitatea privind plata impozitului pe venit. În cazul în care organizațiile necomerciale desfășoară activitate economică alta decât cea prevăzută în actele de constituire, acestea urmează a fi supuse impozitării similar persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitate de întreprinzător.

Potrivit articolului 52 din Codul Fiscal al Republicii Moldova organizațiile necomerciale sunt scutite de plata impozitului pe venit, dacă întrunesc următoarele cerințe:

- sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele statutare;
- în statut sau documentul de constituire este interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatorii și membrii entității sau între angajații săi, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației;
- utilizează mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, precum și proprietatea sa doar în scopurile statutare;
- nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al entității, ori în interesul unui angajat, cu excepția plăților salariale sau a altor plăți reglementate de legislația muncii, îndreptate în favoarea acestuia;
- nu susțin partide politice, blocuri electorale sau candidați la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.

Conform legislației în vigoare dacă vreo condiție sus-menționată nu este respectată, organizațiile necomerciale pierd dreptul de aplicare a scutirii de plata impozitului pe venit și urmează a fi supuse impozitării în modul general stabilit pentru agenții economici. În acest caz, organizațiile necomerciale sunt obligate să calculeze și să achite impozitul pe venit la cota prevăzută de Codul fiscal din suma finanțării utilizată contrar destinației. La prezentarea Declarației privind impozitul pe venit, acestea vor include în suma spre impozitare cheltuielile aferente mijloacelor cu destinație specială utilizate contrar destinației, alte cheltuieli utilizate în scopuri neprevăzute în statut și cheltuielile din mijloacele obținute din desemnarea procentuală neutilizate în scopul menționat de Regulamentul cu privire la

mecanismul desemnării procentuale. În cazul în care organizațiile necomerciale desfășoară activitate economică prevăzută în documentele de constituire, care corespunde prevederilor Codul Fiscal al Republicii Moldova, aceste entități beneficiază de facilitate și nu vor calcula impozitul pe venit, precum și nu vor efectua careva ajustări a veniturilor și cheltuielilor în scopuri fiscale.

Organizațiile necomerciale prezintă anual declarația privind impozitul pe venit, formularul ONG 17 până la data de 25 martie a anului următor perioadei de declarare, în format electronic pe portarul raportării electronice raportare.gov.md. În declarație se indică perioada fiscală, genul de activitate și datele de identificare ale entității. Respectiva declarație este prevăzută de a fi completată de mai multe tipuri de organizații necomerciale, cum ar fi: asociațiile obștești, fundațiile, organizația filantropică, cultele religioase și părțile componente ale lor, partidele politice și organizațiile social-politice, publicațiile periodice și agențiile de presă și alte tipuri de organizații necomerciale.

În Declarația privind impozitul pe venit, indiferent de faptul dacă organizațiile necomerciale sunt scutite de plata impozitului pe venit sau nu, este necesar de determinat venitul impozabil. Venitul impozabil se determină în baza rulajelor creditoare ale veniturilor și rulajelor debitoare ale cheltuielilor preluate din evidența contabilă.

În Declarația privind impozitul pe venit sunt reflectate veniturile recunoscute în contabilitatea financiară din clasa de conturi „Venituri” conform prevederilor standardelor naționale de contabilitate și Indicațiilor metodice privind particularitățile evidenței în organizațiile necomerciale, fiind desfășurate în funcție de tipul lor:

- venituri aferente mijloacelor cu destinație specială, inclusiv veniturile din desemnarea procentuală preluate din contul contabil 616 “Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială”,
- venituri aferente activității economice statutare înregistrate la contul contabil 618 „Venituri din activitatea economică”,
- alte venituri aferente mijloacelor nepredestinate ale organizației a căror utilizare nu este condiționată de realizarea unor misiuni speciale și care nu pot fi atribuite la venituri aferente mijloacelor cu destinație specială reflectate la contul contabil 617 „Alte venituri (cu excepția veniturilor din activitatea economică)”.

Cheltuielile recunoscute în contabilitatea financiară în clasa de conturi „Cheltuieli” sunt desfășurate în funcție de tipul lor astfel:

- cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială înregistrate la contul contabil 716 “Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială”,
- cheltuieli aferente activității economice statutare înscrise la contul de evidență 718 „Cheltuieli din activitatea economică”,
- alte cheltuieli reflectate la contul contabil 717 „Alte cheltuieli (cu excepția cheltuielilor din activitatea economică)”.

Conform prevederilor legale fiscale la organizații necomerciale se impozitează sumele cheltuielilor care se utilizează contrar destinației. Pentru raportarea cheltuielilor utilizate contrar destinației se utilizează rânduri separate pentru cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială utilizate contrar destinației și alte cheltuieli utilizate în scopuri neprevăzute în statut. Suma spre impozitare se calculează prin însumarea valorii cheltuielilor suportate de entitate care sunt folosite contrar destinației sau contrar scopurilor statutare. În cazul în care venitul este scutit de impozitare, acesta se reflectă ca excedent scutit de impozitare. Excedentul obținut din activități economice statutare este scutit de impozitare și nu urmează a fi impozitat.

În planul general de conturi contabile nu este prevăzut un cont de evidență separat pentru cheltuielile privind impozitul pe venit aferent activității organizațiilor necomerciale. În cazul utilizării mijloacelor cu destinație specială contrar destinației, obținerea rezultatului financiar din activitățile statutare și economice la finele perioadei de gestiune apare necesitatea calculării impozitului pe venit. Cheltuielile privind impozitul pe venit se calculează în contabilitate prin următoarea formulă contabilă:

Debit contul 731 „Cheltuieli privind impozitul pe venit”

Credit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 5341 „Datorii privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător”.

Cheltuielile privind impozitul pe venit se decontează la rezultatul financiar total prin înregistrarea contabilă:

Debit contul 351 „Rezultat financiar total”

Credit contul 731 „Cheltuieli privind impozitul pe venit”.

Excedentul obținut din activitățile statutare se reflectă:

Debit contul 351 „Rezultat financiar total”

Credit contul 336 „Excedent (deficit) net al perioadei de gestiune”.

Deficitul din activitățile statutare se înregistrează prin formula contabilă:

Debit contul 336 „Excedent (deficit) net al perioadei de gestiune”

Credit contul 351 „Rezultat financiar total”.

Rezultatul din activitatea economică determinat la finele perioadei de gestiune se decontează la majorarea sau diminuarea fondului de autofinanțare în procesul reformării bilanțului organizației necomerciale:

- înregistrarea excedentului net:

Debit contul 336 „Excedent (deficit) net al perioadei de gestiune”

Credit contul 341 „Fonduri”, subcontul 3413 „Fond de autofinanțare”;

- înregistrarea deficitului net:

Debit contul 341 „Fonduri”, subcontul 3413 „Fond de autofinanțare”

Credit contul 336 „Excedent (deficit) net al perioadei de gestiune”.

Propunem ca excedentul să fie repartizat în trei tipuri, la fel ca și veniturile. Astfel, organizațiile ar putea înregistra excedent sau deficit pentru activitățile fără scop patrimonial, privind activitățile cu destinație specială, privind activitățile economice. Din cele prezentate se observă că clasificarea excedentului se face în funcție de sursa de finanțare, iar pentru fiecare se deschide un subcont de evidență separat. Ținând cont de faptul că în situația de venituri și cheltuieli avem o clasificare a excedentului sau deficitului pentru perioada de gestiune din mijloacele cu destinație specială, alte activități și din activitatea economică, ar fi aplicabil crearea subconturilor de evidență, care ar permite reflectarea acestei informații și în evidența contabilă.

Regimul fiscal și raportarea sumelor aferente desemnării procentuale sunt reglementate de Codul Fiscal, Regulamentul cu privire la mecanismul desemnării procentuale și Instrucțiunea privind completarea declarației privind impozitul pe venit. Desemnarea procentuală reprezintă sumele distribuite de către persoanele fizice rezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător în cuantum de 2% din impozitul pe venit calculat anual la buget. Beneficiarii care au primit mijloace financiare în urma desemnării procentuale depun la serviciul fiscal de stat, rapoarte privind modul de utilizare a acestor sume în termenul stabilit de legislația fiscală pentru depunerea declarațiilor cu privire la impozitul pe venit. Raportul fiscal reflectă situația de utilizare a sumelor din desemnare procentuală la data de 31 decembrie a anului de raportare. Raportarea utilizării mijloacelor din desemnarea procentuală se prezintă în anexa la declarația privind impozitul pe venit, potrivit modelului de raport stabilit de către Ministerul Finanțelor.

O particularitate specifică privind raportarea fiscală a organizațiilor necomerciale este că acestea nu calculează amortizarea imobilizărilor necorporale și corporale în scopuri fiscale, în cazul în care imobilizările sunt procurate din sursele mijloacelor cu destinație specială. Prin urmare, Declarația privind impozitul pe venit nu prevede opțiunea de reflectare a amortizării în scopuri fiscale spre deosebire de entitățile comerciale.

Aplicarea practicii de a ține evidența separată a imobilizărilor necorporale și corporale, precum și amortizarea acestora în funcție de activitate desfășurată fără scop patrimonial și pentru cele economice ar permite dezvoltarea amplă a informației privind imobilizările. Acest aspect prevede contabilizarea separată a imobilizărilor organizației în funcție de activitatea desfășurată. O astfel de reglementare ar fi utilă pentru organizații necomerciale, deoarece în bilanț nu se reflectă informația

privind sursa de finanțare a acestora. Acest fapt poate fi aplicat și asupra altor elemente contabile în funcție de necesitățile organizației.

Actualmente, o problemă esențială care creează dificultăți organizațiilor necomerciale este regimul fiscal al taxei pe valoarea adăugată. Codul fiscal nu conține anumite prevederi sau facilități speciale aferente modului de înregistrare, declarare sau calculare a TVA pentru organizațiile necomerciale. Respectiv, condițiile de înregistrare în calitate de plătitor a TVA, de calculare, declarare și achitare sunt generale pentru toate entitățile economice, inclusiv pentru organizațiile necomerciale.

Tipurile de procurări, servicii, venituri care pot apărea în organizațiile necomerciale și care cad sub condițiile de înregistrare în calitate de plătitori de TVA sunt:

- ✓ procurarea mărfurilor, serviciilor de la persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova și nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, cu excepția sumelor declarate și achitate organelor vamale;

- ✓ înregistrarea veniturilor din activitatea economică statutară, ca exemplu acordarea serviciilor de consultanță și management, organizarea meselor rotunde, seminarelor, cursurilor contra plată, vânzarea bunurilor materiale;

- ✓ importul de servicii, în cazul în care locul serviciilor se consideră Republica Moldova în conformitate cu prevederile art. 111 din Codul Fiscal „Locul livrării serviciilor”;

- ✓ procurarea proprietății de la subiecții impozabili declarați în proces de insolvență.

Determinarea plafonului pentru înregistrarea obligatorie în calitate de plătitor TVA se stabilește în baza veniturilor sus menționate prin depășirea limitei de înregistrare în calitate de subiect al TVA stabilite de Codul Fiscal pe parcursul anului. Pentru realizarea misiunilor și proiectelor cu destinație specială organizațiile necomerciale contractează servicii de consultanță de la nerezidenți și se confruntă cu problema impusă de regimul fiscal al TVA aferent importului de servicii. Conform art. 111 din Codul Fiscal, locul livrării acestor servicii se consideră Republica Moldova și este necesar de achitat TVA din import de servicii de către aceste organizații.

Particularitățile calculării și achitării taxei aferente importului de servicii vor fi prezentate printr-un exemplu convențional. Presupunem că, o asociație a contractat servicii de consultanță pentru realizarea obiectivelor proiectului de la o companie străină, primind un invoice de 1000 euro, achitat prin transfer bancar. Tranzacțiile menționate vor fi înregistrate prin următoarele formule contabile:

Înregistrarea serviciilor de consultanță primite în baza invoice-ului prezentat la suma de 1000 euro la cursul valutar de 20,1035 lei/euro:

Debit contul 716 „Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială” - 20103,50 lei

Credit contul 521 „Datorii comerciale curente”, subcontul 5212 „Datorii comerciale în străinătate” - 20103,50 lei.

Decontarea mijloacelor cu destinație specială utilizate la venituri cu destinație specială, în mărimea cheltuielilor suportate se înscrie:

Debit contul 537 „Finanțări și încasări cu destinație specială curente” - 20103,50 lei

Credit contul 616 „Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială” - 20103,50 lei.

Achitarea serviciilor de consultanță față de entitatea nerezidentă la suma de 20471,00 lei (1000 euro x 20,4710 lei/euro) și diferenței de curs valutar în componența mijloacelor cu destinație specială se reflectă:

Debit contul 521 „Datorii comerciale curente”, subcontul 5212 „Datorii comerciale în străinătate” - 20103,50 lei

Debit contul 537 „Finanțări și încasări cu destinație specială curente” - 367,50 lei

Credit contul 243 „Conturi curente în valută străină”, subcontul 2431 „Numerar la conturi în țară” - 20471,00 lei.

Calcularea TVA de la serviciile de consultanță calificate ca import de servicii în sumă de 4020,70 lei (20103,50 lei x 20%)

Debit contul 716 „Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială” - 4020,70 lei

Credit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 5344 „Datorii privind taxa pe valoarea adăugată” - 4020,70 lei.

Achitarea la buget a sumei TVA calculată de la importul de servicii de consultanță:

Debit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 5344 „Datorii privind taxa pe valoarea adăugată” - 4020,70 lei

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” - 4020,70 lei.

Asociația urmează să prezinte declarația privind taxa pentru valoarea adăugată aferentă importului de servicii de consultanță. Achitarea de către organizațiile necomerciale a taxei pe valoare adăugată din importul de servicii, este o dificultate practică pentru că finanțatorii nu acceptă aceste taxe de a fi efectuate din contul finanțărilor acordate derulării proiectelor. Iar în cazul când organizația necomercială nu dispune de mijloace în fondul de autofinanțare, plata taxei pe valoare adăugată devine nerealizabilă și deci contractarea serviciilor este imposibilă. Pentru eliminarea acestui impediment, ar fi utilă ca autoritățile statului să scutească de TVA importul de servicii aferente activităților derulate de organizațiile necomerciale în conformitate cu scopurile statutare.

Totodată la contractarea experților nerezidenți, care obțin venit în Republica Moldova, apare obligațiunea de a reține impozitul la sursa de plată din sumele îndreptate spre plată în conformitate cu prevederile art. 91 al Codului Fiscal. Pe lângă plata onorariului, organizația necomercială poate achita conform proiectului aprobat de finanțator, transportul, cazarea și alimentația nerezidentului. Respectiv sumele sunt considerate facilități acordate nerezidentului, din care la fel trebuie reținut impozit pe venit la sursa de plată. Aceeași situație este și în cazul achitării în folosul persoanelor rezidente contractate pentru prestarea serviciilor de instruire, organizării seminarelor conform scopurilor statutare a organizațiilor, a serviciilor de transport, alimentație și cazare ale experților implicați în proiectele respective. Plățile date sunt considerate ca facilități acordate rezidenților din care apare necesitate reținerii impozitului pe venit.

Un impact nefavorabil pentru atragerea de finanțări și fonduri de la persoane fizice și juridice la nivel local îl constituie impozitarea donațiilor făcute de aceștia. Sistemul de impozitare a donațiilor constituie o barieră pentru sectorul necomercial. Regimul fiscal aferent donațiilor și sponsorizărilor efectuate în folosul organizațiilor necomerciale nu stimulează suficient persoanele fizice și entitățile economice să facă donații. În conformitate cu prevederile Codului Fiscal pot fi deduse numai donațiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice și organizațiilor necomerciale specificate la art.52, precum și în favoarea caselor de copii de tip familial, confirmate conform prevederilor Regulamentului cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul a persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător. Contribuabilul rezident are dreptul la deducerea oricărui donații făcute de el în scopuri filantropice pe parcursul anului fiscal, în limitele stabilite de legislație din venitul impozabil. Persoanele fizice și juridice care donează un bun se consideră că au vândut bunul donat și sunt obligate să calculeze și să plătească impozitul pe venit, dacă prețul de piață al bunului donat este mai mare decât baza lui valorică. Agenții economici pot să-și deducă o parte din cheltuieli, însă doar pentru donații filantropice sau de sponsorizare.

Documentele confirmative ce constituie temei pentru acordarea donației filantropice sau de sponsorizare și pentru confirmarea cheltuielilor suportate pentru a fi admise spre deducere în scopuri fiscale, sunt contractul de donație și cererea în formă scrisă din partea beneficiarilor, care doresc să primească astfel de ajutor și documentul de plată la adresa beneficiarilor. Procedura de confirmare a donațiilor filantropice sau de sponsorizare este depășită și trebuie simplificată.

O altă dificultate în activitatea organizațiilor necomerciale constă în colectarea finanțărilor în numerar de la persoane fizice. Potrivit Legii contabilității și raportării financiare și Regulamentului cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar organizațiile necomerciale, sunt obligate să utilizeze mașina de casă și de control, eliberând plătitorilor bonurile de casă emise de acestea. Se permite efectuarea decontărilor în numerar fără aplicarea mașinii de casă

și de control la desfășurarea activităților stipulate în anexa la Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control, și anume încasarea taxelor de aderare, cotizațiilor de membru, însă cu eliberarea bonurilor de plată. Prin urmare, organizațiile necomerciale trebuie să utilizeze mașina de casă și de control la încasarea numerarului de la membrii săi și persoanele terțe, cu excepția cazurilor de încasare a taxelor de aderare sau a cotizațiilor de membru.

Considerăm rațional ca încasarea donațiilor sub formă de numerar să fie documentate prin perfectarea dispozițiilor de încasare de casă, ca și în cazul taxelor de aderare și cotizațiilor de membru. Astfel, ar fi util ca acestea să fie incluse în lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor în numerar fără aplicarea mașinii de casă și de control. Acest aspect ar facilita și ar încuraja organizațiile necomerciale să colecteze donații filantropice, prin intermediul boxelor în cadrul evenimentelor de colectare de finanțări de la persoane fizice.

Concluzii

Impozitarea activității organizațiilor necomerciale este specifică și implică multe particularități, nestudiate în literatura de specialitate. Această situație nu asigură în deplină măsură veridicitatea, transparența, comparabilitatea informațiilor. În practica organizațiilor necomerciale apar numeroase aspecte problematice legate de utilizarea sistemului fiscal, care creează impedimente în desfășurarea activității în sectorul necomercial. Calcularea și raportarea corectă a impozitelor și taxelor nu este posibil fără existența unui sistem de impozitare explicit pentru organizații necomerciale separat de cel al entităților comerciale.

În contextul celor menționate constatăm că succesul organizației necomerciale depinde de corectitudinea impozitării tranzacțiilor desfășurate. Scopul organelor statale constă în crearea condițiilor necesare stabilirii metodologiei impozitării în aceste organizații prin prisma reglementărilor naționale, prezentând o importanță cu caracter teoretic cât și aplicativ. Drept recomandare, ar fi utilizarea practicii internaționale cu adaptarea la specificul național, unde există sisteme de impozitare specifice pentru organizațiile necomerciale. Concluzionând abordările relatate deducem că informația privind facilitățile acordate acestor entități este utilă atât utilizatorilor interni, cât și utilizatorilor externi, pentru asigurarea funcționării neîntrerupte a activității organizațiilor necomerciale.

Bibliografie:

1. Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.97, cu modificările ulterioare. www.mf.gov.md.
2. Legea cu privire la organizațiile necomerciale nr.86 din 11.06.2020, Monitorul Oficial nr.193 din 27.07.2020, www.mf.gov.md.
3. Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. nr.1-6 din 05.01.2018, www.mf.gov.md.
4. Standardele Naționale de Contabilitate aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr.118 din 06.08.2013, modificat prin Ordinul nr.100 din 28.06.19. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 233-237 din 22.10.2013, nr.230-237 din 19.07.2019, www.mf.gov.md.
5. Planul general de conturi contabile aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 119 din 06.08.2013, modificat prin Ordinul nr.100 din 28.06.19. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 233-237 din 22.10.2013, nr.230-237 din 19.07.2019, www.mf.gov.md.
6. Indicațiile metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.188 din 30.12.2014, modificate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.135 din 15.10.2019, www.mf.gov.md.